

**SPRAWOZDANIE PRZEWODNICZĄCEJ MIEJSKIEGO ZESPOŁU
INTERDYSCYPLINARNEGO W DĘBICY DO SPRAW PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ ZA OKRES od 01.01.2023r. do 31.12.2023r.**

W okresie od 01.01.2023 roku do 31.12.2023 roku do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Dębicy do spraw przeciwdziałania przemocy domowej wpłynęło **90 Niebieskich Kart** sporządzonych przez następujące podmioty: Policja (75 NK), Jednostki Organizacyjne Pomocy Społecznej (13 NK), Oświata (2 NK). W okresie **styczeń – 9 Niebieskich Kart, luty - 8 Niebieskich Kart, marzec - 10 Niebieskich Kart, kwiecień - 10 Niebieskich Kart, maj - 7 Niebieskich Kart, czerwiec - 5 Niebieskich Kart, lipiec - 10 Niebieskich Kart, sierpień – 10 Niebieskich Kart, wrzesień - 4 Niebieskie Karty, październik - 7 Niebieskich Kart, listopad - 3 Niebieskie Karty, grudzień – 7 Niebieskich Kart**. W 90 przypadkach powołano grupy robocze - 174 i grupy diagnostyczno pomocowe - 17. W jednym przypadku podjęto decyzję o braku zasadności podejmowania działań. Od 28 września 2023r. Grupy Diagnostyczno – Pomocowe zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku (**17 Niebieskich Kart - 32 Grupy Diagnostyczno - Pomocowe**). Ogólna liczba spotkań Grup wyniosła 191. W omawianym okresie rozpatrywane były także 23 sprawy z 2022 roku, gdzie powołano grupy robocze, które spotkały się 32 razy. Razem Grupy spotkały się 223 razy.

Na dzień 31.12.2023 roku 23 sprawy (z 2022 roku) i 55 spraw (z 2023 roku) zakończono z powodu ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, postępowania z art. 207 KK zostały umorzone przez Komendę Powiatową w Dębicy z uwagi na brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa, korzystania z prawa odmowy zeznań przez członków rodziny. Ponadto osoby podejrzane o stosowaniu przemocy zostały skierowane do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zgłoszone do Prokuratury Rejonowej na przymusowe leczenie odwykowe przeciwalkoholowe, wobec sprawców przemocy zostały zastosowane środki zapobiegawcze (nakaz opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonymi, zakaz zbliżania, dozór Policji), zapadły wyroki w zawieszeniu za przemoc (dozór Policji, kuratora), wyroki bezwzględnego więzienia, osoby stosujące przemoc domową są kierowane na program korekcyjno - edukacyjny, psychologiczno - terapeutyczny, członkowie rodziny uczestniczą

w terapii rodzinnej, korzystają z indywidualnego poradnictwa specjalistycznego udzielanego przez psychoterapeutów, terapeutów uzależnień, rodziny zostały objęte opieką i wsparciem asystentów rodzin, pogłębioną pracą socjalną z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy lub nadzorem kuratorów z Sądu Rejonowego w Dębicy.

Sprawy, którymi zajmowały się Grupy Robocze i Grupy Diagnostyczno - Pomocowe to:

- **sześćdziesiąt dwie** sprawy - przemoc domowa ze strony mężczyzn wobec żon, partnerek konkubin i dzieci – **130 spotkań** grup,
- **piętnaście** spraw - przemoc wobec małoletnich dzieci ze strony rodziców, opiekunów – **34 spotkań** grup ,
- **jedna** sprawa - przemoc bratanka wobec ciotki – **4 spotkania** grupy,
- **trzy** sprawy - przemoc domowa ze strony kobiet wobec mężów, dzieci – **6 spotkań** grup,
- **dwadzieścia dwie** sprawy - przemoc wobec rodziców ze strony dorosłych dzieci – **32 spotkania** grup,
- **pięć** spraw - przemoc rodziców wobec dorosłych dzieci – **7 spotkań** grup
- **pięć** spraw - przemoc wobec rodzeństwa – **10 spotkań** grup.

W wyżej wymienionych sprawach podjęto następujące działania:

- udzielanie informacji o formach pomocy udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i placówkach, instytucjach świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie (Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Dębicy, Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia na terenie województwa podkarpackiego),
- kierowanie sprawców przemocy i osoby uzależnione na programy korekcyjno-edukacyjne/psychologiczno terapeutyczne,
- praca socjalna, wsparcie, towarzyszenie w trakcie trwania spraw na Policji, w Sądzie, udzielanie pomocy materialnej, pieniężnej i rzeczowej (pracownicy socjalni).
- monitorowanie sytuacji w rodzinach przez pracowników socjalnych i policjantów dzielnicowych, asystentów rodzin, pracowników socjalnych w ramach pogłębionej pracy socjalnej, kuratorów zawodowych i społecznych, pedagogów, wychowawców w szkołach, przedszkolach, i innych placówkach oświatowych,

- skierowanie do Ośrodka Interwencji Kryzysowej pomoc psychologiczna (porządkowanie emocji związanych z przemocą), porady prawne (pozwody o rozwód czy separację, alimentacja, rozdzielnosc majątkowa, zgłoszenie faktu przemocy, wnioski o ustalenie kontaktów z dziećmi, wnioski o pozbawienie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej)
- złożenie wniosku do Sądu o wgląd w sytuację rodziny oraz dzieci,
- złożenie wniosku o leczenie odwykowe do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje sprawy osób uzależnionych,
- Złożenie wniosku o leczenie odwykowe przeciwalkoholowe, leczenie psychiatryczne bez zgody do Prokuratury Rejonowej, do Sądu Rejonowego,
- współpraca z pedagogami szkolnymi, pedagogami i psychologami w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Dębicy, w zakresie sytuacji edukacyjnej, pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla dzieci z rodzin w których występuje przemoc domowa, problemy opiekuńczo-wychowawcze.

W zespołach brali udział policjanci dzielnicowi, kuratorzy sądowi, pedagodzy, pracownicy socjalni, Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

W ramach przyjętego w dniu 19 marca 2021 roku Uchwałą NRXLI/307/2021 Rady Miejskiej w Dębicy Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Dębicy na lata 2021-2024 realizowano następujące działania profilaktyczne:

- rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie (broszury, ulotki, plakaty),
- prowadzenie tablic informacyjnych i strony internetowej o przemocy w rodzinie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej,
- poradnictwo w indywidualnych przypadkach dla rodzin w których występują konflikty i trudne sytuacje życiowe prowadzone przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin i Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- mediacje rodzinne, konsultacje rodzicielskie, rozmowy rodzinne,

- proponowano wsparcie psychologiczno – pedagogiczne w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Dębicy, uczestnictwo w zajęciach organizowanych przez Poradnię osobom uwikłanym w przemoc domową, którym założono Niebieskie Karty, a także rodzinom w których występują problemy opiekuńczo - wychowawcze z dziećmi. Pracownicy socjalni i asystenci rodzin z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy informowali rodziny o tej formie pomocy i motywowali do korzystania,

- proponowano rodzinom korzystanie z pomocy psychoterapeutycznej w Ośrodku Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i Młodzieży w Dębicy, ul. Kwiatkowskiego 1, w Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Przecławiu (Poradnia dla dzieci i Młodzieży, Poradnia dla dorosłych), w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Dębicy, ul. Gawrzyłowska 31, w Lokalnym Punkcie Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem w Dębicy, ul. Cmentarna 1.

Do zadań członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego należy w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 ustawy, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy; (informowanie o przemocy w przypadku zmiany miejsca zamieszkania)
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;

- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń.

Zgodnie z art. 9a ust. 11 ww. ustawy, członkowie zespołu interdyscyplinarnego wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Udzielanie kompleksowej pomocy i wsparcia dzieciom, osobom dorosłym, w tym również osobom starszym będącym ofiarami i świadkami przemocy domowej pozostającymi w środowisku zamieszkania (podejmowanie interwencji kryzysowej, realizowanie procedury „Niebieskie Karty”, interdyscyplinarne zajęcie się rodziną).

Analizując środowiska mieszkańców Miasta Dębica w których występuje problem przemocy należy uwzględnić informację, że nie są to wyłącznie rodziny korzystające z pomocy społecznej. Sprawcami przemocy domowej są osoby z różnych środowisk i grup zawodowych. W tych przypadkach pracownicy socjalni nie posiadają wcześniejszej wiedzy na temat sytuacji w jakiej znajduje się rodzina. Zatem interwencje w obszarze przemocy muszą opierać się na współpracy wielu podmiotów. Zatem sytuacja ekonomiczna i zawodowa nie jest czynnikiem determinującym występowanie problemu przemocy w rodzinie. Występuje potrzeba planowania działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie na terenie Miasta Dębica prowadzone są w następujący sposób:

Bezpośrednia praca z osobami uwikłanymi w problem przemocy w rodzinie odbywa się poprzez organizowanie Grup Diagnostyczno-Pomocowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębicy i bezpośrednie wizyty pracowników socjalnych w miejscu zamieszkania rodzin objętych procedurą Niebieska Karta i pogłębioną pracą socjalną. Organizowanie posiedzenia Grup Diagnostyczno-Pomocowych to jest osoba doświadczająca przemocy lub osoba podejrzana o stosowanie przemocy domowej, pracownik socjalny, policjant dzielnicowy, Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego, kuratorzy z Sądu, pedagodzy. Działania i prace na rzecz rodzin dotkniętych przemocą prowadzone są w oparciu o czynności i oddziaływania podejmowane przez Grupy Diagnostyczno-Pomocowe poprzez: utrzymywanie z osobami, rodzinami stałego kontaktu (kontakt telefoniczny, wizyty pracowników socjalnych w rodzinie, wizyty członków rodziny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, zgłoszenie na zaproszenie osoby doświadczającej przemocy i zgłoszenie na wezwanie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy), bieżące analizowanie sytuacji rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, monitorowanie rodzin przejawiających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz zmagających się z problemem przemocy, bieżące

monitorowanie środowisk, w których procedura „Niebieskie Karty” została wszczęta w odniesieniu do dzieci dotkniętych przemocą, interdyscyplinarną współpracę z przedstawicielami służb odpowiedzialnych za realizację zadań z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności z pracownikami placówek oświatowych, z kuratorami z Sądu Rejonowego gdy istnieje podejrzenie, że dziecko może doznawać przemocy. W rodzinach, w których istnieje uzasadnione podejrzenie wystąpienia zagrożenia życia lub zdrowia dzieci, zwracano się o pomoc do funkcjonariuszy Policji, którzy sprawdzali sytuację tych rodzin wraz z pracownikami socjalnymi. We wszystkich rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” i uwikłanych w problem przemocy domowej odbywają się bezpośrednie wizyty pracowników socjalnych i policjantów dzielnicowych w miejscu zamieszkania tych rodzin. Pracownicy socjalni przeprowadzają rozmowy psychoedukacyjne z osobami doświadczającymi przemocy domowej, udzielają informacji o instytucjach i podmiotach udzielających pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową. Przeprowadzono także rozmowy z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy, z innymi członkami rodzin, dziećmi. Współpraca ta umożliwiała bieżące monitorowanie sytuacji w rodzinach oraz skuteczną pomoc i wsparcie. Osoby doświadczające przemocy były informowane o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, a w szczególności poradnictwa specjalistycznego udzielanego za pomocą rozmów telefonicznych, komunikacji elektronicznej, bezpośrednich wizyt w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Dębicy, a także innych instytucjach działających na terenie Miasta Dębica i powiatu. Informowano osoby doświadczające przemocy o ofercie wsparcia lokalnych i ogólnopolskich telefonów zaufania dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Niemniej jednak należy pamiętać, że udzielanie wsparcia, o jakim mowa powyżej, nie zmienia faktu, że w przypadku podejrzenia eskalacji przemocy mamy obowiązek takie informacje zgłaszać Policji, która jest zobowiązana do podejmowania interwencji i reagowania na sytuacje stosowania przemocy w rodzinie. Nie możemy pozostać obojętni na akty przemocy, szczególnie, gdy zagrożone lub dotknięte nimi są dzieci, kobiety, osoby starsze i niepełnosprawne.

Przewodnicząca
Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego W Dębicy
ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

mgr Małgorzata Kołodziej